

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

13.02.2017. Nr.1-13/185

Uz 17.01.2017. b/n

Tieslietu ministrijai
tm.kanceleja@tm.gov.lv

Zināšanai:

VAS „Tiesu namu aģentūra”
Gunars.Elksnis@tna.lv

*Par viedokļa sniegšanu sakarā ar
VAS “Tiesu namu aģentūra” (VSS-1229)*

Konkurences padomē (turpmāk – KP) ir saņemts VAS “Tiesu namu aģentūra” (turpmāk – TNA) vēstule (e-pasts) ar lūgumu sniegt viedokli par Valsts sekretāru sanāksmē 2016.gada 22.decembrī izsludināto Tieslietu ministrijas (turpmāk – TM) izstrādāto informatīvā ziņojuma “Par tiešās valsts līdzdalības saglabāšanu valsts akciju sabiedrībā “Tiesu namu aģentūra”” (Protokols Nr.50, 10.§, VSS-1229) projektu (turpmāk – Informatīvā ziņojuma projekts), un Ministru kabineta (MK) sēdes protokollēmuma projektu (turpmāk – Protokollēmuma projekts).

KP, izvērtējot Informatīvo ziņojumu un Protokollēmuma projektu, informē, ka tai nav iebildumu pret Informatīvā ziņojuma projektā un Protokollēmuma projektā norādīto attiecībā uz valsts līdzdalības saglabāšanu TNA, kā arī komercdarbības veikšanu no TNA puses saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta noteikumiem.

Vienlaikus jāņem vērā, ka Informatīvā ziņojuma projektā norādīts, ka TNA, citastarp, izdod augstvērtīgu juridisko literatūru:

- 1) *juridisko mācību un izglītojošo literatūru (mācību palīg līdzekļus);*
- 2) *tiesu prakses un judikatūras un tiesu nolēmumu sistematizētos krājumus;*
- 3) *normatīvo tiesību aktu izdevumus un to krājumus, kā arī normatīvo aktu komentārus.*

Informatīvā ziņojuma projektā arī minēts, ka “*normatīvo aktu tekstus grāmatās izdod arī citi izdevēji*”, kas kopsakarā ar šajā projektā norādīto, ka TNA “*daļu ienākumu [...] no pārējās [...] darbības, novirza [...] juridiskās literatūras izdošanai*”, varētu radīt pamatu bažām par šķērssubsidēšanas risku pastāvēšanu, TNA izdodot normatīvo aktu tekstus grāmatās, kā arī šaubas par minētās komercdarbības atbilstību VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajiem gadījumiem (1) *tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;* 2) *publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai).*

Šajā sakarā Informatīvā ziņojuma projektā norādīts, ka TNA “*izdevumus atšķir tiesnešiem un citiem tiesību piemērotājiem īpaši veidots krājuma sakārtojums. [...] tie ir ērti tiesību piemērotāju ikdienas darbam*”. Turklāt, atbilstoši Informatīvā ziņojuma projektā norādītajam, TNA “*īstenojās juridiskās literatūras izdošanas galvenais mērķis ir tiesu darba kvalitātes uzlabošana, veicinot un attīstot tiesnešu un citu tiesvedībā iesaistīto tiesību*

piemērotāju, kā arī topošo tiesnešu un tiesību zinātņu studentu prasmes un zināšanas par tiesībām, tiesību normu interpretāciju un to piemērošanu". Pie tam TNA izdotā juridiskā literatūra tiek izdota tirāžas ziņā salīdzinoši nelielā apjomā.

Tāpat norādīts, ka TNA, izdodot augstvērtīgu juridisko literatūru, kas primāri paredzēta tiesu vajadzībām, *"tiek novērsta tirgus nepilnība, jo [...] literatūras izdošana tās nelielā apgrozījuma un līdz ar to arī augsto sagatavošanas izmaksu un attiecīgi cenu dēļ ne vienmēr ir komerciāli izdevīga. Tāpēc pastāv risks, ka brīvā tirgus apstākļos netiks nodrošināta augstvērtīgas juridiskās literatūras latviešu valodā izdošana. Tas negatīvi ietekmēs arī [...] valsts pienākumu izpildi tiesību uz taisnīgu tiesu un tiesību zināt savas tiesības nodrošināšanas jomā."*

Līdz ar to, KP ieskatā, balstoties uz Informatīvā ziņojuma projektā norādīto informāciju, nav pamata uzskatīt, ka TNA grāmatu izdošanas darbības rezultātā tiktu būtiski ietekmēta konkurence.

Vienlaikus KP arī atgādina, ka publiskai personai ir pienākums regulāri (ne retāk kā reizi piecos gados) pārvērtēt tās līdzdalību kapitālsabiedrībā, kā arī veikto darbību atbilstību VPIL 88.panta nosacījumiem. Turklāt publiskai personai katru reizi, kad tiek plānota komercdarbības (darbības veidu) paplašināšana, paredzamā darbība ir jāizvērtē un jāsaskaņo atbilstoši VPIL 88.pantā paredzētajam. Tāpat valsts pārvaldei pēc iespējas būtu jāizvairās no dalības tiešā komercdarbībā, pēc iespējas piesaistot ārpakalpojuma sniedzējus no privātā sektora.